

Χημεία Γ Γυμνασίου - Οξέα

Σχολικό βιβλίο σελ. **12, 13, 15**

Οξέα - Ορισμός

Κατά Arrhenius:

Οξέα ονομάζονται οι ενώσεις οι οποίες, όταν διαλύονται στο νερό, δίνουν κατιόντα υδρογόνου, H^+

Όξινος χαρακτήρας

Το σύνολο των κοινών ιδιοτήτων των διαλυμάτων οξέων:

1. Όξινη γεύση
2. Μεταβάλλουν το χρώμα των δεικτών
3. Αντιδρούν με ανθρακικά άλατα και παράγεται CO_2 (διοξείδιο του άνθρακα)
4. Αντιδρούν με πολλά μέταλλα και παράγεται H_2 (υδρογόνο)

Όξινη γεύση

Γίνεται αντιληπτή όταν πίνουμε χυμό πορτοκαλιού ή λεμονιού (κιτρικό οξύ), ξίδι (οξικό οξύ) ή γιαούρτι (γαλακτικό οξύ).

ΠΡΟΣΟΧΗ! Απαγορεύεται να δοκιμάζουμε τη γεύση των εργαστηριακών οξέων (π.χ. θειικό, νιτρικό, υδροχλωρικό οξύ).

Κίνδυνος σοβαρών εγκαυμάτων

Μεταβολή χρώματος δεικτών

Οι **δείκτες** είναι χημικές ουσίες που μεταβάλλονται με τη παρουσία οξέος ή βάσης

Συνήθεις δείκτες: Βάμμα ηλιοτροπίου, ηλιανθίνη, μπλε της βρωμοθυμόλης, φαινολοφθαλείνη

Περιέχονται σε: Κόκκινο λάχανο, τσάι, πέταλα λουλουδιών, όπως τριαντάφυλλα, γεράνια, πετούνιες κ.α.

Βίντεο με δείκτες: <https://youtu.be/6ikft5MSScw>

Ακετυλοσαλικυλικό οξύ

Κιτρικό οξύ

Φωσφορικό οξύ

Ελαϊκό οξύ

Οξικό οξύ

Οξέα στην καθημερινή ζωή

Υδροχλωρικό οξύ

Διάλυση οξέων στο νερό

Όνομα Οξέος	Μοριακός τύπος	Αντίδραση ιοντισμού (διάλυση στο νερό)
Υδροχλωρικό οξύ	HCl (aq)	$\longrightarrow H^+_{(aq)} + Cl^-_{(aq)}$
Νιτρικό οξύ	HNO ₃ (aq)	$\longrightarrow H^+_{(aq)} + HNO_3^-_{(aq)}$
Θειικό οξύ	H ₂ SO ₄ (aq)	$\longrightarrow 2H^+_{(aq)} + H_2SO_4^{-2}_{(aq)}$
Φωσφορικό οξύ	H ₃ PO ₄ (aq)	$\rightleftharpoons 3H^+_{(aq)} + H_3PO_4^{-3}_{(aq)}$
Οξικό οξύ	CH ₃ COOH (aq)	$\rightleftharpoons H^+_{(aq)} + CH_3COO^-_{(aq)}$

Για διάβασμα

Θεωρία: Σελ. 12, 13, 15

Ασκήσεις: Σελ. 15 ασκ. 1, 2, 3, 4, 8

αφού αντέξατε....

καλό διάβασμα..